

مراقبت آغوشی مادر و نوزاد (KMC)

دکتر آرزو همتی
فوق تخصص نوزادان

مراقبت حین KMC

-علائم خطر در نوزاد

-توجه به امکانات رفاهی و شرایط

-آموزش باید از زمان بارداری شروع شود.

- اهمیت تماس پوست با پوست بلافاصله بعد از تولد

- برنامه منسجم آموزش والدین

- وجود فضای لازم و کافی برای این کار

-نور صدا درجه حرارت (۲۱-۲۴) و تهویه مناسب

-با نزدیکان مادر صحبت کنیم. به ویژه پدر

- نیازهای شخصی مادر برطرف شود. مانند گرسنگی و تشنگی
- لباس راحت و مناسب برای مادر
- صندلی مناسب و زیر پای
- حریم خصوصی مادر حفظ شود
- لباس مناسب و روانداز برای نوزاد

- -نوزادان زیر ۱۵۰۰ گرم یا زیر ۳۲ هفته

-

- -حالت بدن کمتر عمودی باشد.

- -در ۴۵ دقیقه اول تغذیه به ریفلاکس توجه شود.

- -به حالت سر و راه هوایی بیشتر توجه شود.

- -نوزادان بالای ۱۵۰۰ گرم:

- -مدت زمان بیشتری میتوان مادر و نوزاد را عمودی نگه داشت

-نوزاد دست یا پای خود را از زیر پتو خارج کند

- میتواند نشانه گرم شدن زیاد باشد. به درجه حرارت و تعریق دقت کنیم.

$T > 37.4$ باشد کلاه و بعد جوراب و روانداز او را برداریم

علائم حیاتی:

-کنترل درجه حرارت

-کنترل پالس اکسیمتری

-توجه به وضعیت تنفسی و قلبی نوزاد

-در صورت انتقال نوزاد ۱۵-۲۰ دقیقه فرصت دهیم که علائم حیاتی نوزاد ثابت شود.

قرار دادن نوزاد:

- -مادر لباس مخصوص میپوشد.
- -نوزاد در حالت عمودی بین پستان های مادر قرار بگیرد.
- -بهتر است سر به یک طرف چرخانده شود.
- -چانه را کمی بالا میکشیم.
- -دستها در دو طرف صورت نوزاد و ارنج ها خم باشد.
- -رانها خم و پاها حالت قورباغه ای داشته باشد.
- -به دمای محیط و بدن مادر و نوزاد توجه کنیم.

- -مراقب مسیر رگ و OGT بیمار باشیم.
- -مراقب سیم ها و رابط های متصل به بیمار باشیم.
- -کنترل از نظر هیپوترمی و اینه و برادی کاردی
- -کنترل پالس اکسی متری

• -اولين جلسه:

• -معمولا ۳۰-۶۰ دقيقه و يكبار

- -مراقبت آغوشی مداوم:
- می تواند ۲۴ ساعته و مداوم باشد.

- -مراقبت آغوشی متناوب
- چند بار در روز و هر بار حداقل یک ساعت

برای چه نوزادانی مراقبت آغوشی انجام ندهیم؟

-علائم حیاتی بی ثبات

-وجود کاتتر شریانی یا لوله قفسه سینه

-سن حاملگی کمتر از ۳۰ هفته

-مستعد IVH یا IVH grade 3-4

-دریافت داروهای وازوپرسور و اینوتروپ

-دریافت درمان HTN

-کاتتر ورید مرکزی در ناحیه شانه

-زیر تهویه مکانیکی و نا پایدار

- بدحالی ناگهانی طی ۲۴ ساعت قبل

- وجود آینه و برادی کاردی

- زخم یا ضایعه پوستی بیماری حاد در والدین

ترخیص نوزاد:

- -حال عمومی نوزاد خوب باشد.
- -وزن نوزاد حداقل ۱۵۰۰ گرم باشد.
- -وزن گیری مناسب حداقل طی سه روز متوالی (۱۵ - ۲۰ گرم روزانه)
- -هماهنگی بین مکیدن و بلع و تنفس در زمان تغذیه
- -دمای ثابت برای سه روز متوالی در دمای اتاق
- -تمایل مادر به ادامه مراقبت آغوشی در منزل
- -بررسی شرایط خانواده در منزل و آموزشهای لازم

مادر در زمان ترخیص باید بداند:

-کنترل و حفظ دمای بدن نوزاد

-نحوه حمام کردن نوزاد

-تغذیه کردن نوزاد(در صورت لزوم استفاده از فنجان و قاشق
وسرنگ وحتی قطره چکان وپرهیز از به کار بردن
بطری)

-بداند کجا وچه وقت مراجعه نماید.

-نحوه انجام KMC

زمان مراجعه بعدی:

- وزن زیر ۱۵۰۰ گرم: هر دو روز یکبار
- وزن بین ۱۵۰۰-۱۸۰۰ گرم: هر هفته یکبار
- وزن بین ۱۸۰۰-۲۵۰۰ گرم: هر دو هفته یکبار

- وزن بالای ۲۵۰۰ گرم:
- دو هفته یکبار تا سه ماهگی
- یک ماه یکبار تا شش ماهگی
- دو ماه یکبار تا دو سالگی
- هر شش ماه تا ۲-۳ سالگی
- هر سال یکبار بعد از سه سالگی

حداقل زمان مراجعات:

- هر یک الی دو هفته تا ۳۷-۴۰ هفته

علائم خطر:

- -خوب شیر نخوردن و یا استفراغ مکرر
  - -اسهال
  - -مشکل تنفسی
  - -تشنج
- -هیپوترمی (دمای کمتر از ۳۶.۵)
  - -دمای بیشتر از ۳۷.۴
- -رنگ غیر عادی (سیانوز و رنگ پریدگی وزردی)
  - -بی قراری زیاد و یا بی حالی

در مراجعات بعدی چک کنیم:

- -قد و وزن و دور سر نوزاد
- وضعیت شیردهی
- حال عمومی نوزاد و علائم خطر
- بررسی تداوم KMC در منزل
- دریافت قطره مولتی ویتامین و آهن
- فالوآپ نوزاد نارس از نظر تکاملی و شنوایی و معاینات چشم
- واکسیناسیون
- درباره مشکلات مادر با او صحبت کنیم.
- تعیین زمان مراجعه بعدی

KMC- در منزل:

- -آموزش والدین قبل از ترخیص
- -تامین آرامش و استراحت مادر
- -حداقل یک ساعت در روز
- -حفظ دمای اتاق ۲۱-۲۲ درجه برای نوزاد ترم و ۲۲-۲۴ برای نوزاد پره ترم

فواید KMC در منزل:

- -نوزاد خواب طولانی تر و عمیق تری دارد.
- سر و صدا را بهتر تحمل می کند.
- امکان تغذیه انحصاری با شیر مادر
- کودک در آینده آرامتر بوده و شخصیت متعادل تری خواهد داشت.
- GER کمتر میشود.

ادامه مراقبت آغوشی تا چه زمان؟

- -این زمان را خود نوزاد تعیین می کند.

- -تا وزن حدودا ۲۵۰۰ گرم و بیشتر